

Siết chặt quản lý hóa chất, ngăn chặn tội phạm ma túy lợi dụng để nhập khẩu tiền chất

11:22 03/10/2025

Chính phủ đang xem xét bổ sung các quy định về quản lý hoạt động hóa chất và hóa chất nguy hiểm trong sản phẩm, hàng hóa. Mục tiêu là nhằm quản lý chặt chẽ các hoạt động hợp pháp liên quan đến tiền chất công nghiệp, không để tội phạm lợi dụng sản xuất các chất ma túy bất hợp pháp, đồng thời kiểm soát chặt chẽ hoạt động xuất, nhập khẩu hóa chất.

Quản lý hóa chất: Thành tựu và những điểm nghẽn

Hiện nay, Việt Nam đã hình thành một hệ thống quy định quản lý hóa chất tương đối toàn diện, dựa trên Luật Hóa chất, Nghị định 113/2017/NĐ-CP và các Thông tư hướng dẫn. Hệ thống này giúp quản lý chặt chẽ các hoạt động liên quan đến tiền chất công nghiệp - những hóa chất không thể thiếu trong sản xuất, nhưng cũng là nguyên liệu để điều chế chất ma túy bất hợp pháp. Đồng thời, việc quản lý chặt tiền chất thuốc nổ cũng là ưu tiên hàng đầu, nhằm ngăn chặn các thành phần xấu sản xuất thuốc nổ trái phép, bảo đảm an ninh quốc gia. Hoạt động sản xuất, kinh doanh hóa chất nguy hiểm được quản lý theo nguyên tắc tiền kiểm, thông qua các thủ tục hành chính nghiêm ngặt, tùy theo mức độ nguy hiểm của hóa chất.

Trong những năm qua, các cơ quan quản lý đã tổ chức hàng nghìn cuộc kiểm tra và thanh tra. Từ năm 2008 đến 2020, các địa phương đã xử lý tổng số 1.175 vụ vi phạm, phạt tiền hơn 6 tỷ đồng. Tổng cục Quản lý thị trường cũng đã xử phạt hơn 40 tỷ đồng cho 2.426 vụ vi phạm. Các hành vi vi phạm phổ biến bao gồm: vi phạm về yêu cầu nhà xưởng, kho chứa; không thực hiện phân khu, sắp xếp theo tính chất của hóa chất; và không lập phiếu an toàn hóa chất bằng tiếng Việt.

Tuy nhiên, theo đánh giá của Bộ Công Thương, hệ thống quản lý vẫn còn nhiều điểm nghẽn. Các quy định chưa phân định rõ ràng giữa hóa chất và các sản phẩm hàng hóa chứa hóa chất, chưa phân biệt cụ thể hoạt động sản xuất và hoạt động phối trộn, pha loãng hóa chất, khiến việc quản lý gặp khó khăn.

Ảnh minh họa

Nguy cơ từ sự thiếu ràng buộc đối với người sử dụng hóa chất

Một thách thức lớn là quy định về hoạt động sử dụng hóa chất hiện nay chưa tương xứng với mức độ rủi ro khi so sánh với các hoạt động sản xuất, kinh doanh. Nhiều cơ sở sử dụng hóa chất với lượng lớn, tiềm ẩn nguy cơ sự cố. Hiện nay, các tổ chức, cá nhân sử dụng hóa chất ít bị ràng buộc, điều chỉnh bởi quy định pháp luật, dẫn đến mức độ quan tâm và hiểu biết về quản lý hóa chất chưa cao.

Nhiều hóa chất nguy hiểm bị sử dụng sai mục đích, chẳng hạn như hóa chất công nghiệp được sử dụng trong chế biến thực phẩm, tiền chất công nghiệp bị lạm dụng để pha chế chất ma túy trái phép, hoặc hóa chất công nghiệp bị lạm dụng trong vui chơi giải trí. Những hành vi này gây ra nhiều khó khăn cho cơ quan quản lý.

Do đó, trong dự thảo Nghị định quy định về quản lý hoạt động hóa chất và hóa chất nguy hiểm trong sản phẩm, hàng hóa, Chính phủ sẽ bổ sung các quy định về điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất, khai báo hóa chất nhập khẩu, điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất có điều kiện và hóa chất cần kiểm soát đặc biệt. Mục tiêu là nhằm kiểm soát chặt chẽ toàn bộ chuỗi cung ứng, không để tội phạm lợi dụng và bảo vệ tối đa an ninh, trật tự, an toàn xã hội của đất nước.

Thành Nam (t/h)